Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

4. september 2025*

Eelotsusetaotlus – Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) raamkokkulepe tähtajalise töö kohta – Klausel 4 – Diskrimineerimiskeelu põhimõte – Võrdne kohtlemine töö saamisel ja kutsealale pääsemisel – Aukohtunikud/-prokurörid (*magistrati onorari*) ja tavakohtunikud/-prokurörid (*magistrati ordinari*) – Klausel 5 – Meetmed järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvitusliku kasutamise vältimiseks ja selle eest karistamiseks – Direktiiv 2003/88/EÜ – Artikkel 7 – Õigus tasulisele põhipuhkusele – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 31 – Hindamismenetlus aukohtuniku/-prokuröri lõplikuks ametisse kinnitamiseks – *Ex lege* loobumine nõuetest, mis tulenevad aukohtuniku/-prokuröri ülesannete täitmisest enne hindamismenetlust – Liidu õigusest tuleneva tasulise põhipuhkuse õiguse kaotamine

Kohtuasjas C-253/24 [Pelavi] [i],

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Corte d’appello di l’Aquila (Aquila apellatsioonikohus, Itaalia) 4. aprilli 2024. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 9. aprillil 2024, menetluses

Ministero della Giustizia jt

versus

NZ,

menetluses osales:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president I. Jarukaitis, Euroopa Kohtu president K. Lenaerts neljanda koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud N. Jääskinen, A. Arabadjiev (ettekandja) ja R. Frendo,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

[i] Kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– NZ, esindaja: *avvocata* P. Perna,

– Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistasid *avvocati dello Stato* L. Fiandaca ja G. Santini,

– Euroopa Komisjon, esindajad: S. Delaude ja D. Recchia,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta (ELT 2003, L 299, lk 9; ELT eriväljaanne 05/04, lk 381) artiklit 7, nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta (EÜT 1999, L 175, lk 43; ELT eriväljaanne 05/03, lk 368), lisatud 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta (edaspidi „raamkokkulepe“) klausleid 4 ja 5 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 31 ja 47.

2 Taotlus on esitatud aukohtunik NZi ja tema tööandja Ministero della Giustizia (justiitsministeerium, Itaalia) vahelises kohtuvaidluses tagajärgede üle, mis tulenevad NZi osalemisest hindamismenetluses tema lõplikult ametisse kinnitamiseks.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Raamkokkulepe

3 Raamkokkuleppe klausli 2 „Reguleerimisala“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Kokkulepet kohaldatakse tähtajaliste töötajate suhtes, kellel on tööleping või töösuhe, nagu see on määratletud liikmesriigi seadustes, kollektiivlepingutes või praktikas.“

4 Raamkokkuleppe klausli 4 „Mittediskrimineerimise põhimõte“ lõikes 1 on märgitud:

„Töötingimuste osas ei kohelda tähtajalisi töötajaid vähem soodsalt kui võrreldavaid alatisi töötajaid seetõttu, et neil on tähtajaline tööleping või töösuhe, välja arvatud juhtudel, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused.“

5 Raamkokkuleppe klauslis 5 „Meetmed kuritarvituste vältimiseks“ on sätestatud:

„1. Järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamise võimaliku kuritarvitamise vältimiseks kehtestavad liikmesriigid, olles kooskõlas siseriikliku õiguse, kollektiivlepingute või praktikaga konsulteerinud tööturu osapooltega, ja/või tööturu osapooled konkreetsete sektorite ja/või töötajakategooriate vajadusi arvestades ühe või mitu järgmistest meetmetest, juhul kui kuritarvituste vältimiseks puuduvad samaväärsed juriidilised meetmed:

a) objektiivsed alused, mis õigustaksid selliste töölepingute või töösuhete uuendamist;

b) järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete maksimaalne kogukestus;

c) selliste töölepingute või töösuhete uuendamiste arv.

2. Liikmesriigid, olles konsulteerinud tööturu osapooltega, ja/või tööturu osapooled määravad vajaduse korral kindlaks, millistel tingimustel tähtajalisi töölepinguid või töösuhteid:

a) loetakse järjestikusteks;

b) loetakse määramata tähtajaga töölepinguteks või töösuheteks.“

Direktiiv 2003/88

6 Direktiivi 2003/88 artikli 7 „Põhipuhkus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada iga töötaja õigus vähemalt neljanädalasele tasulisele põhipuhkusele vastavalt niisuguse puhkuse õiguse ja andmise tingimustele, mis on ette nähtud siseriiklike õigusaktide ja/või tavadega.“

Itaalia õigus

7 13. juuli 2017. aasta seadusandliku dekreedi nr 116 – aukohtunike/-prokuröride süsteemi struktuurne reform ja muud rahukohtunike kohta käivad sätted ning üleminekukord teenistuses olevate aukohtunike/-prokuröride jaoks vastavalt 28. aprilli 2016. aasta seadusele nr 57 (decreto legislativo n. 116 – Riforma organica della magistratura onoraria e altre disposizioni sui giudici di pace, nonché disciplina transitoria relativa ai magistrati onorari in servizio, a norma della legge 28 aprile 2016, n. 57, *GURI* nr 177, 31.7.2017, lk 1; edaspidi „seadusandlik dekreet nr 116“), mida muudeti 30. detsembri 2021. aasta seadusega nr 234, mis käsitleb 2022. aasta riigieelarvet ja

mitmeaastast eelarvet aastatel 2022–2024 (legge n. 234 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2022 e bilancio pluriennale per il triennio 2022-2024, *GURI* nr 310, 31.12.2021, lk 1; edaspidi „seadusandlik dekreet nr 116/2017"), artikli 29 lõigetes 1–3, 5 ja 9 on sätestatud:

„1. Käesoleva dekreedi jõustumiskuupäeval teenistuses oleva aukohtuniku/-prokuröri (*magistrato onorario*) võib tema taotlusel uuesti ametisse kinnitada, kuni ta on saanud 70-aastaseks.

2. Käesoleva dekreedi jõustumise kuupäeval teenistuses oleval aukohtunikul/-prokuröril, keda ei saa uuesti ametisse kinnitada kas sellepärast, et ta ei ole esitanud taotlust või et ta ei ole läbinud lõike 3 kohast atesteerimismenetlust, on – ilma et see piiraks keeldumisvõimalust – õigus hüvitisele, mille suurus on iga teenistusaasta eest, mille jooksul ta on olnud istungitega hõivatud vähemalt 80 päeva, 2500 eurot enne maksude kinnipidamist, ja iga teenistusaasta eest, mille vältel ta on olnud istungitega hõivatud alla 80 päeva, 1500 eurot enne maksude kinnipidamist; igal juhul ühe inimese kohta kokku kuni 50 000 eurot enne maksude kinnipidamist. Varasema perioodi eest tasumisele kuuluva hüvitise arvutamisel võrdsustatakse üle kuuekuine teenistusperiood ühe aastaga. Hüvitise saamine toob kaasa loobumise kõikidest muudest nõuetest seoses lõppenud auteenistussuhtega.

3. Lõikes 1 nimetatud kinnitamiseks korraldab Consiglio superiore della magistratura (kõrgem kohtute nõukoda) oma otsusega kolm eraldi hindamismenetlust, mis toimuvad igal aastal kolmeaastasel ajavahemikul 2022–2024. Need puudutavad aukohtunikke/-prokuröre, kellel on vastavalt käesoleva dekreedi jõustumise kuupäeval täitunud:

a) rohkem kui 16 teenistusaastat;

b) 12–16 teenistusaastat;

c) vähem kui 12 teenistusaastat.

[…]

5. Lõikes 3 nimetatud hindamismenetlustes osalemise taotlus toob kaasa loobumise igasugustest hilisematest kõikidest muudest mis tahes liiki nõuetest, mis on seotud varasema auteenistussuhtega, välja arvatud õigusest lõikes 2 nimetatud hüvitisele juhul, kui teda uuesti ametisse ei kinnitata."

[…]

9. Käesoleva dekreedi jõustumise kuupäeval teenistuses olevate aukohtunike/-prokuröride teenistus lõpeb, kui nad ei esita lõikes 3 sätestatud hindamismenetluses osalemise taotlust."

8 See säte jõustus 1. jaanuaril 2022.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

9 NZ töötab alates 14. veebruarist 2001 Tribunale di Vastos (Vasto esimese astme kohus, Itaalia) aukohtunikuna. Esialgu nimetati ta ametisse kolmeks aastaks ning tema ametiaega pikendati ja uuendati iga nelja aasta järel kuni 13. detsembrini 2022. Viimati nimetatud kuupäeval kinnitati ta

kuni 70. eluaastani lõplikult ametisse seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 alusel, mis näeb ette 1. jaanuari 2022. aasta seisuga ametis olevatele aukohtunikele/-prokuröridele võimaluse taotleda hindamismenetluses osalemist nende lõplikult ametisse kinnitamise eesmärgil.

10 Ajavahemikul 14. veebruarist 2001 kuni 13. detsembrini 2022 sai NZ hüvitisi, mis arvutati muu hulgas kohtuistungite arvu alusel.

11 NZ ei töötanud riigisisestes õigusnormides määratud kohtutöö vaheaegadel, mis kestsid iga aasta 1. augustist kuni 31. augustini. Nii ei saanud ta nendel ajavahemikel ka hüvitisi.

12 NZ võis advokatuuri liikmena paralleelselt jätkata advokaadi kutsealal tegutsemist kuni 13. detsembrini 2022 väljaspool selle kohtu tööpiirkonda, kuhu ta oli määratud.

13 Advokaadina oli ta hõlmatud Cassa Nazionale Forense (advokatuuri riiklik kassa, Itaalia) hallatava kohustusliku sotsiaalkindlustussüsteemiga. Sellega seoses pidi ta tegema makseid, mille suurus sõltus tema advokaaditegevusest saadavast tulust ja aukohtunikuna töötamise eest makstavast hüvitisest.

14 Leides, et teda koheldi õigusvastaselt erinevalt enne seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 jõustumist ja tema aukohtuniku ametisse lõplikult kinnitamist talle tema ülesannete täitmise eest tasu maksmisel, esitas NZ esimese astme kohtusse kaebuse, milles palus tuvastada, et aukohtunikuna kvalifitseerub ta „palgatöötajaks“ Itaalia õiguse tähenduses või „töötajaks“ liidu õiguse tähenduses ja seega on tal õigus majanduslikult ja õiguslikult samaväärsele kohtlemisele justiitsministeeriumi teenistuses olevate töötajatega, sealhulgas riigipühade, põhipuhkuse, rasedus- ja sünnituspuhkuse, haigus- ja õnnetusjuhtumihüvitiste, lepingu lõppemise tingimuste, sotsiaalkaitse ja kindlustuse osas. Samuti palus ta hüvitada kahju, mis tekitati sellega, et väidetavalt ei ole järgitud liidu õigusest tulenevaid kohustusi puhkuse, rasedus- ja sünnituspuhkuse ning mis tahes muu kaitse valdkonnas. Lisaks palus NZ sellel kohtul tuvastada, et ministeerium oli sõlminud temaga kuritarvituslikult korduvalt tähtajalisi töölepinguid, ning mõista ministeeriumilt välja hüvitis talle tekitatud kahju eest.

15 Esimese astme kohus rahuldas 14. märtsi 2022. aasta otsusega selle kaebuse osaliselt. Ta otsustas, et aukohtuniku ülesannete täitmisel tuleb NZi pidada „töötajaks“ liidu õiguse tähenduses ja tal on õigus saada sama töötasu, mida makstakse kutselisele kohtunikule. Nimetatud kohus leidis siiski, et selline kvalifikatsioon ei anna talle õigust olla Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) (riiklik sotsiaalkindlustusamet, Itaalia) juures kindlustatud riigiteenistujate sotsiaalkindlustussüsteemis, kuna puudub avalik-õiguslik teenistussuhe. Seetõttu mõistis nimetatud kohus justiitsministeeriumilt NZi kasuks välja töötasu tema kaebusele eelneva ajavahemiku eest viieaastase aegumistähtaja piires. Lisaks leidis sama kohus, et NZi tähtajalist töösuhet oli kuritarvituslikult korratud, ning mõistis ministeeriumilt NZile tekitatud kahju eest välja hüvitise üheksa kuu kutselise kohtuniku töötasu ulatuses.

16 Justiitsministeerium esitas selle otsuse peale apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Corte d’appello di L’Aquilale (Aquila apellatsioonikohus, Itaalia), väites vastu nii aukohtuniku ja kutselise kohtuniku ülesannete võrreldavusele kui ka tähtajaliste lepingute kasutamise kuritarvitamisele.

17 NZ esitas vastuapellatsioonkaebuse, vaieldes vastu oma nõuete kvalifitseerimisele töötasunõudeks, mitte kahju hüvitamise nõudeks, ning sellest kvalifitseerimisest tuleneva viieaastase, mitte kümneaastase aegumistähtaja kohaldamisele. Ta ei nõustu ka asjaoluga, et tema kvalifitseerimine „töötajaks“ liidu õiguse tähenduses ei andnud talle õigust olla liitunud INPSiga.

18 Apellatsioonimenetluse ajal läbis NZ menetluse, mille kohaselt võisid 1. jaanuari 2022. aasta seisuga ametis olnud aukohtunikud/-prokurörid taotleda osalemist seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 lõikes 3 ette nähtud hindamismenetluses.

19 Selliselt kinnitatud aukohtunikuna saab NZ alates 13. detsembrist 2022 kindlasummalist töötasu, mis on arvutatud justiitsministeeriumis töötava ametniku töötasu alusel, kohtutasu ja toidutalonge. Seda tasu makstakse ka kohtupuhkuse ajal, mil ta ei tööta. Lisaks, kuna NZ oli valinud aukohtuniku ülesannete eksklusiivse korra, kustutati ta advokatuuri nimekirjast ja advokaatide sotsiaalkindlustusskeemist ning ta liitus INPSiga.

20 Võttes arvesse NZi osalemist seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 lõikes 3 ette nähtud hindamismenetluses ja asjaolu, et artikli 29 lõike 5 kohaselt toob selline osalemine kaasa aukohtunike/-prokuröride, kes kõnealuse menetluse tulemusel ametisse nimetatakse, *ex lege* loobumise kõigist teistest nõuetest, mis tulenevad nende varasemast auteenistussuhtest, leiab justiitsministeerium, et põhikohtuasja ese on ära langenud.

21 NZ vaidleb vastu nõudele tunnistada vaidluse ese äralangenuks ja palub eelotsusetaotluse esitanud kohtul tõstatada küsimuse, kas seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikkel 29, eelkõige selle artikli lõikes 5 ette nähtud *ex lege* loobumine on põhiseadusega kooskõlas.

22 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud küsimus, kas seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 lõige 5 on kooskõlas raamkokkuleppe klausliga 4, direktiivi 2003/88 artikliga 7 ning harta artiklitega 31 ja 47, eelkõige osas, milles see *ex lege* loobumine mõjutab õigust saada kutseliste kohtunikega võrdset puhkusetasu. Võttes arvesse nimetatud sätete vahetut õigusmõju ja talle sellest tulenevat pädevust jätta kohaldamata riigisisesed õigusnormid, kui need on taolist mõju omava normiga vastuolus, peab ta vajalikuks esitada Euroopa Kohtule selle kohta eelotsusetaotlus.

23 Lisaks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 lõige 5 vastab raamkokkuleppe klausli 5 lõikest 1 tulenevatele nõuetele. Ta peab otstarbekaks esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus ka seetõttu, et Euroopa Kohtu vastus teisele küsimusele aitaks hinnata vajadust pöörduda Corte costituzionalele (Itaalia konstitutsioonikohus) poole küsimuses, kas kõnealune riigisisene õigusnorm on põhiseadusega kooskõlas.

24 Neil asjaoludel otsustas Corte d’appello di L’Aquila (Aquila apellatsioonikohus, Itaalia) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [harta] artikli 31 lõikega 1 ja artikliga 47, [direktiivi 2003/88] artikliga 7 ja [raamkokkuleppe] klausliga 4 on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, mis näevad ette, et „töötajaks“ ja „tähtajaliseks töötajaks“ kvalifitseeruv aukohtunik, kes kinnitatakse ametisse kuni 70. eluaastani, kaotab õiguse tasulisele põhipuhkusele ajavahemiku eest, mis eelnes ametisse kinnitamisele?

2. Kas [raamkokkuleppe] klausli 5 lõikega 1 on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, mis näevad karistusmeetmena tähtajaliste töösuhete kasutamise kuritarvitamise eest ette, et aukohtunik kinnitatakse ametisse kuni 70. eluaastani, eeldusel et ta on enne läbinud konkursivälise hindamismenetluse, ja – juhul, kui ta ei ole hindamismenetlust läbinud – näevad ette rahalise hüvitise, mõlemal juhul koos kõigist varasematest õigustest loobumisega?“

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

25 Itaalia valitsus vaidleb vastu eelotsusetaotluse vastuvõetavusele.

26 Ta väidab esiteks, et Giudice di pace di Fondi (Fondi rahukohtunik, Itaalia) on Euroopa Kohtule juba esitanud eelotsusetaotluse, mis on registreeritud numbriga C-548/22 ja milles on tõstatatud samasugused küsimused, mis puudutavad samu riigisiseseid õigusnorme, mis on kõne all põhikohtuasjas. See valitsus leiab sisuliselt menetlusökonoomia kaalutlustel, et käesolev eelotsusetaotlus ei ole tarvilik ja et põhikohtuasi oleks tulnud peatada, kuni Euroopa Kohus annab vastuse kohtuasjas C-548/22.

27 Teiseks ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohus tuvastanud mingit seost tema viidatud liidu õiguse põhimõtete ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel.

28 Kolmandaks ja viimaseks on teine küsimus hüpoteetiline, kuna see puudutab teistsugust olukorda kui põhikohtuasja kaebaja oma, kuna viimane sooritas edukalt hindamismenetluse suulised katsed ja seega ei saanud ta menetluse ebaõnnestumise korral rahalist hüvitist, nagu mainitakse selles küsimuses.

29 Tuleb meelde tuletada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale on ELTL artiklis 267 ette nähtud Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute koostöö raames üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval liikmesriigi kohtul õigus kohtuasja eripära arvesse võttes hinnata nii eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Järelikult, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus üldjuhul kohustatud otsuse tegema (17. septembri 2020. aasta kohtuotsus Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Sellest tulenevalt kehtib liidu õigust puudutavate küsimuste suhtes asjakohasuse eeldus. Euroopa Kohus võib keelduda liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamast vaid siis, kui on ilmne, et taotletaval liidu õigusnormi tõlgendusel puudub igasugune seos põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (17. septembri 2020. aasta kohtuotsus Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Selleks, et Euroopa Kohus saaks anda liidu õiguse tõlgenduse, millest oleks liikmesriigi kohtule kasu, on kodukorra artikli 94 punktis c nõutud, et eelotsusetaotlus peab sisaldama selgitust selle kohta, millistel põhjustel esitas liikmesriigi kohus teatavate liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel näeb (27. aprilli 2023. aasta kohtuotsus AxFina Hungary, C-705/21, EU:C:2023:352, punkt 26).

32 Esiteks tuleb märkida, et kuigi kohtuasjas, milles tehti 12. septembri 2024. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei ministri jt (aukohtunike töötasu) (C-548/22, EU:C:2024:730), milles Euroopa Kohus tunnistas eelotsusetaotluse vastuvõetamatuks, olid asjaolud võrreldavad käesoleva põhikohtuasjaga, ja neis kahes kohtuasjas on tõstatatud sarnaseid küsimusi, siis arvestades eelkõige käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 viidatud väljakujunenud kohtupraktikat, on liikmesriigi kohtul siiski õigus esitada eelotsusetaotlus tema menetluses oleva vaidluse lahendamiseks asjakohaste liidu õigusnormide tõlgendamise kohta, tingimusel et järgitakse sellest tulenevaid nõudeid. Kuigi väljakujunenud kohtupraktika liidu õiguse mingis küsimuses võib viia Euroopa Kohtu määruse vastuvõtmiseni tema kodukorra artikli 99 alusel, ei saa kõnealuse kohtupraktika olemasolu kuidagi mõjutada eelotsusetaotluse vastuvõetavust juhul, kui liikmesriigi kohus otsustab oma kaalutlusõigust kasutades saata asja ELTL artikli 267 alusel Euroopa Kohtusse (26. novembri 2014. aasta kohtuotsus Mascolo jt, C-22/13, C-61/13–C-63/13 ja C-418/13, EU:C:2014:2401, punkt 49).

33 Teiseks, esitades oma põhjendatud kahtlused esiteks küsimuses, kas raamkokkuleppe klauslit 4, direktiivi 2003/88 artiklit 7 ja harta artiklit 31 arvestades võib põhikohtuasja kaebaja jätta ilma igale töötajale antud õigusest tasulisele puhkusele, ja teiseks küsimuses, kas põhikohtuasjas vaidluse all olev hindamismenetlus on kooskõlas raamkokkuleppe klausli 5 lõikega 1, selgitab eelotsusetaotluse esitanud kohus piisavalt seost, mille ta on tuvastanud nende liidu õigusnormide vahel, mille tõlgendamist ta taotleb, ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel.

34 Mis puudutab aga harta artiklit 47, siis tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole piisavalt konkreetselt selgitanud, miks on selle sätte tõlgendamine vajalik otsuse tegemiseks tema menetluses olevas asjas, ega selgitanud seost, mis esineb tema hinnangul selle sätte ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel, võttes eelkõige arvesse asjaolu, et ühelt poolt puudutab see vaidlus põhikohtuasja kaebaja õigust saada tasulise põhipuhkuse eest hüvitist ning järjestikuste tähtajaliste töösuhete kuritarvitamise vältimise ja selle eest karistamise mehhanismi õiguspärasust, ning teiselt poolt on põhikohtuasja kaebaja pöördunud nende õiguste kaitseks pädevate riigisiseste kohtute poole.

35 Kolmandaks, mis puudutab teise küsimuse väidetavat hüpoteetilisust, siis nagu nähtub üheselt eelotsusetaotlusest, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas liidu õigusega on kooskõlas meede, millega hindamismenetluses osaleda soovivatele aukohtunikele/-prokuröridele kehtestatud nõude kohaselt peavad nad loobuma kõigist sellele menetlusele eelnenud ajavahemikuga seotud õigustest, sealhulgas õigusest tasulisele põhipuhkusele. Kuna põhikohtuasja kaebaja oli sunnitud asjaomaste riigisiseste õigusnormide kohaselt loobuma kõnealuses menetluses osalemist taotledes sellest õigusest, on taotletud liidu õiguse tõlgenduse ja põhikohtuasja eseme vaheline seos ilmne ning teine küsimus ei ole kõnealuse õiguse kaotamise seisukohast hüpoteetiline.

36 Samas aga on selge, et põhikohtuasja kaebaja läbis hindamismenetluse edukalt ja ta kinnitati lõplikult aukohtuniku ametiülesandeid täitma. Seega ei ole põhikohtuasjas vaidluse all eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused, mis käsitlevad selle menetluse tingimusi ja riigisiseseid õigusnorme, mis näevad ette rahalise hüvitise kõnealuse menetluse ebaõnnestumise korral. Järelikult on teine küsimus neid kahte aspekti puudutavas osas hüpoteetiline.

37 Sellest järeldub, et eelotsusetaotlus on vastuvõetav, välja arvatud selle teine küsimus, mis puudutab aukohtunike/-prokuröride hindamismenetluse korraldamise korda nende lõplikuks ametisse kinnitamiseks ning rahalist hüvitist selle menetluse ebaõnnestumise korral.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Sissejuhatavad märkused

38 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et ELTL artiklis 267 sätestatud liikmesriigi kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses on Euroopa Kohtu ülesanne anda liikmesriigi kohtule vajalik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades peab Euroopa Kohus talle esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastama (30. aprilli 2025. aasta kohtuotsus Genzyński, C-278/24, EU:C:2025:299, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

39 Käesolevas asjas on eelotsusetaotluse esitanud kohtu kaks küsimust omavahel tihedalt seotud. Need puudutavad nimelt õigusi, millele hindamismenetluse tulemusel ametisse kinnitatud aukohtunikud/-prokurörid ei saa sellest asjaolust tulenevalt enam tugineda. Seega käsitleb esimene küsimus raamkokkuleppe klausli 4, direktiivi 2003/88 artikli 7 ja harta artikli 31 tõlgendamist ning puudutab eelkõige ametisse kinnitamisele eelnenud ajavahemikku hõlmava tasulise puhkuse õiguse kaotamist, samas kui teine küsimus puudutab raamkokkuleppe klausli 5 tõlgendamist ja laiemalt kõigi selle varasema perioodiga seotud õiguste minetamist.

40 Mis puudutab esimesena esitatud küsimustes viidatud sätteid, siis märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et hindamismenetlus on meede, mis on võetud Euroopa Komisjoni nõudmiste ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsuse Governo della Repubblica italiana (Itaalia rahukohtunike staatus) (C-658/18, EU:C:2020:572) tõttu. Seda silmas pidades on selle menetluse eesmärk rakendada raamkokkuleppe klausli 5 lõikest 1 tulenevat kohustust kehtestada tõhusad meetmed, et vältida järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvituslikku kasutamist ja selle eest karistada.

41 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on nimelt tekkinud küsimus, kas kõnealune hindamismenetlus on piisavalt heidutav, et selle saaks kvalifitseerida meetmeks, millega karistatakse kõnealuste lepingute kuritarvitusliku kasutamise eest klausli 5 lõike 1 tähenduses, ning kas see sellest tulenevalt vastab nimetatud sätte nõuetele, nagu Euroopa Kohus on seda on tõlgendanud.

42 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib sellega seoses, et põhikohtuasjas vaidluse all olevad õigusnormid võimaldasid NZil saavutada oma ametikoha stabiliseerimise ja tagatised sellele stabiliseerimisele järgnevaks perioodiks, sarnaselt reformidega, mida analüüsiti 26. novembri 2014. aasta kohtuotsuses Mascolo jt (C-22/13, C-61/13–C-63/13 ja C-418/13, EU:C:2014:2401) ning 8. mai 2019. aasta kohtuotsuses Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti (C-494/17, EU:C:2019:387). Erinevalt nendest reformidest on käesolevas regulatsioonis aga ette nähtud, et hindamismenetluses osalemise taotlus tähendab aukohtunike/-prokuröride jaoks seda, et nad loobuvad kõigist varasemast aukohtuniku/-prokuröri töösuhtest tulenevatest nõuetest ja loobuvad seega tuginemast oma nõuete toetuseks raamkokkuleppe klauslis 4 ette nähtud diskrimineerimiskeelu põhimõttele.

43 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on seega sisuliselt tekkinud küsimus, kas need õigusnormid on kooskõlas sättega, mida ta kavatseb rakendada, see tähendab raamkokkuleppe klausliga 5, mille eesmärk on vältida järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvituslikku kasutamist ja selle eest karistada, tõlgendatuna koostoimes raamkokkuleppe klausliga 4, ning direktiivi 2003/88 artikliga 7, mis täpsustab harta artikli 31 lõike 2 kohast tasulise põhipuhkuse õigust, millele töötaja võib tugineda oma tööandja vastu (vt selle kohta 9. novembri 2023. aasta kohtuotsus Keolis Agen, C-271/22–C-275/22, EU:C:2023:834, punkt 28). Seega on otstarbekas analüüsida eelotsuse küsimusi koos.

44 Sellega seoses tuleb lisaks märkida, et kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohus mainib esimese küsimuse sõnastuses harta artikli 31 lõiget 1, mis annab igale töötajale õiguse töötingimustele, mis on tema tervise, ohutuse ja väärikuse kohased, nähtub eelotsusetaotlusest ja selle küsimuse kontekstist, et tegelikult puudutab see küsimus nimetatud artikli 31 lõiget 2.

45 Teisena tuleb tõdeda, et kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused puudutavad nende sõnastuse kohaselt seadusandliku dekreedi nr 116/2017 artikli 29 lõiget 5, mis kohustab aukohtunikke vaidlusaluses hindamismenetluses osalemise taotlemisel loobuma kõigist varasemast auametisuhtest tulenevatest õigustest, peab nimetatud kohus eelotsusetaotlusest nähtuvalt konkreetselt silmas loobumist õigusest tasulisele põhipuhkusele, mida erinevalt kutselistest kohtunikest/prokuröridest ei võimaldata aukohtunikele/-prokuröridele.

46 Mis puudutab seda õigust, siis leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et põhikohtuasja kaebaja on kutselise kohtuniku/-prokuröriga sarnases olukorras. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib sellega seoses, et enne põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormide jõustumist oleks tulnud kaebaja kui „töötaja“ ja „tähtajalise töötaja“ töötasunõue kohtutöö vaheaja eest rahuldada, kohaldades seejuures asjakohaseid aegumiseeskirju.

47 Mis puudutab seevastu õigust sotsiaalkaitsele, siis leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et aukohtunike/-prokuröride ja tavakohtunike/-prokuröride olukord ei ole võrreldav ning igal juhul on võimalik erinev kohtlemine põhjendatud.

48 Neid sissejuhatavaid kaalutlusi arvestades tuleb seega analüüsida üksnes ühte põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormide aspekti, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus oma eelotsusetaotluses rõhutab, nimelt nõuet loobuda õigusest tasulisele põhipuhkusele hindamismenetlusele eelneva ajavahemiku eest.

49 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas raamkokkuleppe klausli 5 lõiget 1 koostoimes raamkokkuleppe klausliga 4, direktiivi 2003/88 artikliga 7 ja harta artikli 31 lõikega 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mille eesmärk on karistada järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvitusliku kasutamise eest ning millega seatakse ametis olevate aukohtunike/-prokuröride taotlused osaleda hindamismenetluses, mille tulemusel kinnitatakse nad ametisse kuni 70. eluaastani, sõltuvusse nõudest loobuda liidu õigusest tulenevast õigusest põhipuhkuse tasule, mis tuleneb nende eelnevast töösuhtest aukohtuniku/-prokurörina.

Sisulised küsimused

50 Raamkokkuleppe klausli 5 lõikega 1 on pandud liikmesriikidele kohustus kehtestada järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamise kuritarvitamise vältimiseks vähemalt üks selles lõikes loetletud meetmetest, juhul kui riigisiseses õiguses puuduvad samaväärsed juriidilised meetmed (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

51 Seejuures on raamkokkuleppe klausli 5 lõikes 1 liikmesriikidele ette nähtud üldine eesmärk vältida sellist kuritarvitamist, jättes neile selle saavutamise vahendite suhtes valikuvõimaluse tingimusel, et nad ei sea seda kaalutlusruumi kasutades ohtu raamkokkuleppe eesmärki või soovitavat toimet (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punkt 26 ning seal viidatud kohtupraktika).

52 Lisaks peavad liikmesriigi ametiasutused sellisel juhul nagu käesolevas asjas, kus liidu õigusega ei ole ette nähtud konkreetseid karistusi juhuks, kui kuritarvitamine on siiski tuvastatud, võtma vastu meetmed, mis ei pea olema mitte ainult proportsionaalsed, vaid ka piisavalt tõhusad ja hoiatava mõjuga, et tagada raamkokkuleppe rakendamiseks vastu võetud õigusnormide täielik toime (vt selle kohta 13. juuni 2024. aasta kohtuotsus DG de la Función Pública, Generalitat de Catalunya ja Departamento de Justicia de la Generalitat de Catalunya, C-331/22 ja C-332/22, EU:C:2024:496, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

53 Järelikult, kui järjestikuste tähtajaliste töölepingute või -suhete kasutamise kuritarvitamine on siiski toimunud, peab selle kuritarvituse nõuetekohaseks karistamiseks ja liidu õiguse rikkumise tagajärgede heastamiseks saama kohaldada meedet, milles on ette nähtud töötajate kaitse tõhusad ja võrdväärsed tagatised (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

54 Tuleb meelde tuletada, et riigisisese õiguse tõlgendamine ei ole Euroopa Kohtu ülesanne; selline pädevus on üksnes eelotsusetaotluse esitanud kohtul või vajaduse korral pädevatel liikmesriigi kohtutel, kelle ülesanne on kindlaks teha, kas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide puhul on täidetud käesoleva kohtuotsuse punktides 50–53 märgitud nõuded (vt selle kohta 26. novembri 2014. aasta kohtuotsus Mascolo jt, C-22/13, C-61/13–C-63/13 ja C-418/13, EU:C:2014:2401, punkt 81).

55 Seega peab eelotsusetaotluse esitanud kohus hindama, mil määral võimaldavad riigisisese õiguse asjakohaste sätete kohaldamise tingimused ja nende tõhus rakendamine käsitada neid sobiva meetmena selleks, et karistada järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kuritarvitamise eest ja kõrvaldada selle tagajärjed. Euroopa Kohus võib eelotsust langetades siiski teha vajaduse korral täpsustusi, mille eesmärk on suunata eelotsusetaotluse esitanud kohut temapoolsel hindamisel (vt selle kohta 26. novembri 2014. aasta kohtuotsus Mascolo jt, C-22/13, C-61/13–C-63/13 ja C-418/13, EU:C:2014:2401, punktid 82 ja 83 ning seal viidatud kohtupraktika).

56 Siinkohal peab meelde tuletama, et nagu Euroopa Kohus on märkinud, ei pane raamkokkulepe liikmesriikidele üldist kohustust näha ette tähtajaliste töölepingute muutmine määramata tähtajaga töölepinguteks. Raamkokkuleppe klausli 5 lõike 2 kohaselt võivad liikmesriigid põhimõtteliselt vabalt otsustada, millistel tingimustel loetakse tähtajalisi töölepinguid või töösuhteid tähtajatult sõlmituks. Eelnevast tuleneb, et raamkokkulepe ei näe ette tingimusi, mille esinemisel võib kasutada tähtajatuid töölepinguid (26. novembri 2014. aasta kohtuotsus Mascolo jt, C-22/13, C-61/13–C-63/13 ja C-418/13, EU:C:2014:2401, punkt 80 ning seal viidatud kohtupraktika).

57 Nimetatud sättest tuleneb, et liikmesriikidel on järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvitamise vältimise või karistamise meetmete raames õigus muuta tähtajalised töösuhted tähtajatuteks töösuheteks, võttes arvesse, et stabiilne töökoht, mille tähtajatu tööleping või töösuhe tagab, on töötajate kaitse keskne element (vt selle kohta 8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punkt 39).

58 Nii leidis Euroopa Kohus sisuliselt, et õigusnormid, mis näevad ette imperatiivse normi, et tähtajaliste töölepingute kasutamise kuritarvitamise korral muudetakse need töölepingud tähtajatuks töösuhteks ilma rahalist hüvitist maksmata, võivad endast kujutada meedet, mis näeb

sellise kuritarvitamise eest ette tõhusa karistuse (vt selle kohta 8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punkt 40 ning seal viidatud kohtupraktika).

59 Seega ei nõua kohtupraktika meetmete kumuleerimist. Pealegi ei tulene kahju täieliku hüvitamise põhimõttest ega proportsionaalsuse põhimõttest karistusliku kahjuhüvitise maksmise kohustust. Nendest põhimõtetest tuleneb liikmesriikidele kohustus näha ette piisav rahaline hüvitis, mis peab olema rohkem kui puhtalt sümboolne hüvitis, kuid ei tohi minna kaugemale täielikust hüvitamisest (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punktid 41 ja 43 ning seal viidatud kohtupraktika).

60 Raamkokkulepe ei pane seega liikmesriikidele tähtajaliste töölepingute kasutamise kuritarvitamise korral kohustust näha ette õigust kahju hüvitamisele lisaks sellele, et tähtajaline töösuhe muudetakse tähtajatuks töösuhteks (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, punkt 45).

61 Käesoleval juhul rõhutab Itaalia valitsus, et põhikohtuasjas vaidluse all olevate õigusnormide eesmärk on anda teenistuses olevatele aukohtunikele/-prokuröridele kõik palgatöötajatel olevad tagatised, nähes ette võimaluse jääda teenistusse kuni 70. eluaastani, tingimusel et läbitakse edukalt hindamismenetlus, mille eesmärk on kontrollida, kas õigusemõistmise ülesannete täitmiseks nõutavad tingimused on endiselt täidetud vastavalt Corte costituzionale (konstitutsioonikohus) kohtupraktikale.

62 Eelotsusetaotlusest nähtub esiteks, et põhikohtuasja kaebaja läbis edukalt kõnealustes õigusnormides ette nähtud hindamismenetluse tema lõplikuks kinnitamiseks aukohtuniku/-prokuröri ametikohale.

63 Teiseks ei pidanud põhikohtuasja kaebaja enne lõplikku kinnitamist kohtuistungeid selle kohtu iga-aastastel puhkuseperioodidel, mille juures ta aukohtunikuna tegutses, ega saanud nende perioodide eest tasu.

64 Kolmandaks toob taotlus osaleda hindamismenetluses kaasa nõude loobuda ajavahemiku osas enne lõplikku kinnitamist õigusest tasulisele põhipuhkusele, mis on tagatud direktiivi 2003/88 artikliga 7 ja harta artikli 31 lõikega 2.

65 Itaalia valitsuse sõnul kujutab loobumine „kõikidest muudest nõuetest“ ja seega õigusest tasulisele põhipuhkusele eelneva perioodi eest endast sobivat vastusooritust püsivalt aukohtuniku/-prokuröri ametisse kinnitamise eest, kuna hindamismenetluse eduka läbimise tulemusel ei saada pelgalt võimalust säilitada varasem töösuhe, vaid tegemist on selle töösuhte tegeliku stabiliseerimisega. See nõue on seega aukohtunikele võimaldatud „mitterahalise hüvitise“ otsene tagajärg.

66 Samuti väidab see valitsus, et vältida tuleb nende kutseliste kohtunike vastupidist diskrimineerimist, kelle suhtes kohaldatakse täielikult konkursi ja õigusemõistmise ainuõiguse põhimõtteid.

67 Tuleb märkida, et raamkokkuleppe klausli 4 lõige 1 keelab kohelda tähtajalise töölepinguga töötajaid töötingimuste osas ebasoodsamalt kui sarnaseid tähtajatu töölepinguga töötajaid üksnes seetõttu, et neil on tähtajaline tööleping, välja arvatud juhtudel, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused (27. juuni 2024. aasta kohtuotsus Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

68 Kui on tuvastatud, et niisugused aukohtunikud nagu põhikohtuasja kaebaja on tavakohtunikega võrreldavas olukorras – mida peab hindama eelotsusetaotluse esitanud kohus –, tuleb kontrollida, kas on objektiivseid põhjuseid, mis niisugust erinevat kohtlemist õigustavad (27. juuni 2024. aasta kohtuotsus Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, punkt 50).

69 Sellega seoses tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei ole põhjendatud mitte anda aukohtunikele/-prokuröridele ühtegi tasulise puhkuse päeva.

70 Lisaks on Euroopa Kohus juba otsustanud, et kui on olemas esialgne konkurss, mis on spetsiaalselt mõeldud tavakohtunike töölevõtmiseks ja mida aukohtunike ametisse nimetamisel ei kasutata, võimaldab see välistada, et aukohtunikel on kõik tavakohtunike õigused. Kuigi teatavat erinevat kohtlemist võib õigustada nõutavate kvalifikatsioonide erinevusega ja tavakohtunike täidetavate ülesannete laadiga, ei saa raamkokkuleppe klausli 4 alusel olla lubatud see, et aukohtunikud jäetakse täielikult ilma õigusest tasulisele puhkusele (vt selle kohta 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, punktid 53 ja 54 ning seal viidatud kohtupraktika).

71 See õigus on sätestatud direktiivi 2003/88 artikli 7 lõikes 1, mille kohaselt „[võtavad] [l]iikmesriigid vajalikke meetmeid, et tagada iga töötaja õigus vähemalt neljanädalasele tasulisele põhipuhkusele“.

72 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kajastab ja täpsustab see säte põhiõigust iga-aastasele tasulisele puhkusele, mis on tagatud harta artikli 31 lõikega 2 (9. novembri 2023. aasta kohtuotsus Keolis Agen, C-271/22–C-275/22, EU:C:2023:834, punkt 18 ja seal viidatud kohtupraktika).

73 Õigus saada tasulist põhipuhkust, mis on igale töötajale harta artikli 31 lõikega 2 tagatud, on seega juba oma olemasolu tõttu ühtaegu nii imperatiivne kui ka tingimusteta, sest seda sätet ei ole vaja täpsustada liidu või liikmesriigi õigusnormidega, milles peab olema täpsustatud üksnes tasulise põhipuhkuse täpne kestus ja vajaduse korral selle õiguse kasutamise teatavad tingimused. Järelikult on kõnealune säte iseenesest piisav selleks, et töötajatel tekiks subjektiivne õigus, millele nad saavad tööandja vastu vahetult tugineda vaidluses, mis käsitleb liidu õiguses reguleeritud ja seega harta kohaldamisalasse kuuluvat olukorda (vt selles tähenduses 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, punkt 74).

74 Seega on raamkokkuleppe klausliga 4, direktiivi 2003/88 artikliga 7 ja harta artikli 31 lõikega 2 vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis erinevalt sellest, mis on ette nähtud tavakohtunikele/-prokuröridele, jätavad võrreldavas olukorras olevad aukohtunikud/-prokurörid täielikult ilma õigusest saada hüvitist puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud (vt selle kohta 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, punkt 59).

75 Sellest järeldub esiteks, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 53 ja 57 meelde tuletatud kohtupraktikast, peavad riigisisesed õigusnormid selleks, et vastata raamkokkuleppe klausli 5 lõikes 1 sätestatud tingimustele, nägema järjestikuste tähtajaliste töölepingute kasutamise

kuritarvitamise korral ette tõhusad tagatised, et selle kuritarvitamise eest karistada ja selle tagajärjed kõrvaldada, kusjuures tähtajalise töösuhte muutmine tähtajatuks töösuhteks kujutab endast põhimõtteliselt tõhusat karistust sellise kuritarvitamise eest.

76 Teiseks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 73, on õigus tasulisele põhipuhkusele iga töötaja subjektiivne õigus, mis on talle liidu õigusega antud imperatiivselt ja tingimusteta.

77 Järelikult ei saa raamkokkuleppe klausli 5 lõiget 1 tõlgendada nii, et nende meetmete kohaldamine, mille liikmesriik on võtnud järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvitusliku kasutamise eest karistamiseks ja tagajärgede kõrvaldamiseks, võib kaasa tuua selle, et asjaomasele töötajale võidakse kohaldada nõuet, et ta loobub talle raamkokkuleppe klausli 4 alusel liidu õigusega antud õigusest. Raamkokkuleppe klausli 5 lõikel 1 ja klauslil 4 on kummalgi eraldi kohaldamisala, mille eesmärk on vastavalt karistada t sellise kuritarvitamise eest ja tagada töötajate võrdne kohtlemine, kui nad töötavad tähtajalise töösuhte alusel.

78 Seega ei saa riigisisesed õigusnormid, millega karistatakse järjestikuste tähtajaliste töösuhete kuritarvitusliku kasutamise eest, nähes aukohtunikule/-prokurörile ette võimaluse muuta need töösuhted tähtajatuks töösuhteks, tuua kaasa seda, et aukohtunikule/-prokurörile kohaldatakse nõuet, et ta loobub talle liidu õigusega antud õigustest.

79 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et raamkokkuleppe klausli 5 lõiget 1 koostoimes raamkokkuleppe klausliga 4, direktiivi 2003/88 artikliga 7 ja harta artikli 31 lõikega 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mille eesmärk on karistada järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvitusliku kasutamise eest ning mille kohaselt kehtib aukohtunike/-prokuröride taotluse suhtes osaleda hindamismenetluses nende ametisse nimetamiseks kuni 70-aastaseks saamiseni nõue loobuda sellisest liidu õiguses ette nähtud õigusest tasulisele põhipuhkusele, mis tuleneb nende eelnevast töösuhtest aukohtuniku/-prokurörina.

Kohtukulud

80 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse sama kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, lisatud 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 5 lõiget 1 koostoimes selle raamkokkuleppe klausliga 4, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta artikliga 7 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 31 lõikega 2

tuleb tõlgendada nii, et

sellega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mille vastuvõtmise eesmärk on karistada järjestikuste tähtajaliste töölepingute kuritarvitusliku kasutamise eest ning mille kohaselt

kehtib aukohtunike/-prokuröride taotluse suhtes osaleda hindamismenetluses nende ametisse nimetamiseks kuni 70-aastaseks saamiseni nõue loobuda sellisest liidu õiguses ette nähtud õigusest tasulisele põhipuhkusele, mis tuleneb nende eelnevast töösuhtest aukohtuniku/-prokurörina.

Allkirjad